نفت و انرژی

افزایش ۸۵ درصدی سطح ذخایر نفت‌گاز نیروگاه‌ها

سطح ذخیره‌سازی نفت‌گاز در نیروگاه‌ها در دو ماه نخست ۱۴۰۴ با افزایشی بیش از ۸۵ درصد نسبت به مدت مشابه پارسال، به حدود ۱.۵ میلیارد لیتر رسیده است؛ رقمی چشمگیر که نشان‌دهنده آمادگی وزارت نفت برای تأمین پایدار انرژی در کشور است.

به گزارش زمان به نقل از وزارت نفت، تأمین و مدیریت ذخایر سوخت مایع نیروگاهی به‌عنوان بخش مهمی از زنجیره انرژی در کشور از وظایف اساسی وزارت نفت است. در شرایطی که افزایش تقاضا، چالش‌های متعددی در تأمین سوخت ایجاد کرده است، برنامه‌های وزارت نفت در زمینه افزایش ظرفیت ذخیره‌سازی، بهینه‌سازی، تأمین و تدوین سیاست‌های پایدار، عاملی تعیین‌کننده در حفظ پایداری انرژی کشور به‌شمار می‌رود. بر اساس آخرین آمارهای ارائه‌شده، از یکم فروردین تا پایان اردیبهشت امسال بیش از ۲ میلیارد لیتر نفت‌گاز به نیروگاه‌ها تحویل شده که این مقدار در مقایسه با رقم یک میلیارد و ۴۰۰ میلیون لیتر مدت مشابه پارسال (یکم فروردین تا پایان اردیبهشت ۱۴۰۳)، حدود ۶۰۰ میلیون لیتر، معادل ۴۲ درصد افزایش داشته است. مقدار تحویل نفت‌کوره نیز در دو ماه نخست امسال حدود یک میلیارد و ۸۰۰ میلیون لیتر بوده که این مقدار نسبت به مدت مشابه پارسال (دو ماه نخست ۱۴۰۳)، با مقدار حدود یک میلیارد و ۲۰۰ میلیون لیتر، بیش از ۶۰۰ میلیون لیتر، معادل ۵۲ درصد رشد داشته است.

رشد ۴۶ درصدی تحویل سوخت مایع نیروگاهی

در مجموع از روز یکم فروردین تا پایان اردیبهشت امسال، بیش از ۳ میلیارد و ۸۰۰ میلیون لیتر سوخت مایع (نفت‌گاز و نفت‌کوره) به نیروگاه‌ها تحویل شده که این عدد در مقایسه با رقم ۳ میلیارد و ۶۰۰ میلیون لیتر مدت مشابه پارسال (یکم فروردین تا پایان اردیبهشت ۱۴۰۳) بیش از یک میلیارد و ۲۰۰ میلیون لیتر، معادل ۴۶ درصد رشد داشته است.

در عین حال از روز یکم فروردین تا پایان اردیبهشت ۱۴۰۴، بیش از یک میلیارد و ۵۰۰ میلیون لیتر نفت‌گاز در نیروگاه‌ها ذخیره شده که این مقدار در مقایسه با رقم ۸۱۶ میلیون لیتر مدت مشابه پارسال (یکم فروردین تا پایان اردیبهشت ۱۴۰۳)، حدود ۷۰۰ میلیون لیتر، بیش از ۸۵ درصد افزایش داشته است.

همچنین مقدار ذخایر نفت‌کوره نیروگاهی در پایان اردیبهشت امسال حدود یک میلیارد و ۴۰۰ میلیون لیتر بوده که این مقدار در مقایسه با رقم یک میلیارد و ۲۲ میلیون لیتر مدت مشابه پارسال، حدود ۴۰۰ میلیون لیتر، بیش از ۳۶ درصد افزایش داشته است.

درمجموع و با احتساب نفت‌گاز و نفت‌کوره نیروگاهی، ذخایر مفید سوخت مایع نیروگاهی در پایان اردیبهشت امسال به حدود ۳ میلیارد لیتر می‌رسد که این مقدار در مقایسه با رقم یک میلیارد و ۸۳۸ میلیون لیتر مدت مشابه پارسال (پایان اردیبهشت ۱۴۰۳) حدود یک میلیارد و ۱۰۰ میلیون لیتر، بیش از ۵۸ درصد رشد داشته است.

انجام نخستین دوره تعمیرات اساسی فاز ۱۱ پارس جنوبی

مجری طرح توسعه فاز ۱۱ پارس جنوبی اعلام کرد: عملیات تعمیرات اساسی سکوی گازی SPD11B فاز ۱۱ پارس جنوبی برای نخستین‌بار از زمان بهره‌برداری، زودتر از موعد مقرر و همزمان با تعمیرات پالایشگاه نهم انجام و پس از یک هفته در مدار تولید قرار گرفت.

به گزارش زمان به نقل از شرکت نفت و گاز پارس، محمدرضا رجایی گفت: همزمان با آغاز فعالیت‌های تعمیرات اساسی سکوهای گازی میدان مشترک پارس جنوبی، عملیات اجرایی تعمیرات اساسی سکوی SPD11B با همکاری تمامی ارکان پروژه در بخش کارفرمایی و پیمانکاری از ۲۶ اردیبهشت با اخذ مجوز توقف ده روزه از شرکت ملی نفت ایران همزمان با تعمیرات پالایشگاه نهم شرکت مجتمع گاز پارس جنوبی آغاز شد.

وی با اشاره به اینکه شرکت پتروپارس به‌عنوان پیمانکار توسعه و بهره‌برداری فاز ۱۱ پارس جنوبی از سال گذشته برنامه‌ریزی جامعی را برای اجرای به موقع تعمیرات اساسی سکوی SPD11B تدوین و عملیاتی کرد، افزود: تعویض آندهای مخازن، بازبینی و تعمیر منبع تغذیه (UPS)، سرویس شیرآلات کنترلی و قطع و وصل جریان، سرویس سیستم کنترل، تعویض روغن و فیلتر تانیو کنترل چاه‌ها (WHCP)، سرویس ادوات اندازه‌گیری از جمله مهم‌ترین فعالیت‌های انجام‌شده در این تعمیرات بود که مهندسی و تأمین کالاهای مورد نیاز آن از ماه‌ها قبل آغاز شده بود. مجری طرح توسعه فاز ۱۱ پارس جنوبی تأکید کرد: همچنین در این دوره از تعمیرات اساسی سکوی SPD11B نصب سامانه نمونه‌گیری خودکار گاز خام به‌منظور تدقیق اندازه‌گیری گاز خام انجام شد. رجایی با اشاره به تحقق تمامی اهداف عملیاتی تعمیرات اساسی فاز ۱۱ پارس جنوبی پیش از موعد زمانی مقرر گفت: پس از انجام موفق تست‌های نشت‌یابی و روشن کردن مشعل سکوی SPD11B و متعاقب اعلام آمادگی پالایشگاه نهم برای دریافت گاز غنی، سکوی یادشده پس از یک هفته در مدار بهره‌برداری قرار گرفت.

معاون اول رئیس‌جمهور مطرح کرد:

رشد ۸درصدی نیاز به ۲۰۰میلیارد دلار سرمایه‌گذاری دارد

معاون اول رئیس‌جمهور گفت: باید رشد ۸درصدی را محقق کنیم اما برای این کار به ۱۵۰ تا ۲۰۰ میلیارد دلار سرمایه‌گذاری نیاز است، که اگرچه منابع داخلی در این زمینه کارساز است اما نمی‌توانیم خودمان را به منابع داخلی محدود کنیم.

به گزارش زمان به نقل ازتسنیم، محمدرضا عارف معاون اول رئیس‌جمهور در دیدار با مجمع نمایندگان استان گیلان پس از شنیدن مشکلات و راه‌حل‌های ارائه‌شده از سوی استاندار و نمایندگان استان گفت: در دولت چهاردهم آماده همکاری برای کمک به حل مشکلات و چالش‌های بیان‌شده هستیم. وی با بیان اینکه سانتی‌متر به سانتی‌متر سرزمین گیلان ارزشی غیرقابل وصف دارد، گفت: استان‌های شمالی و از جمله گیلان از ابتدای انقلاب از اولویت‌های کشور بوده‌اند اما متأسفانه به‌دلایل مختلف، این استان آن‌گونه که انتظار می‌رفت توسعه پیدا نکرد که باید با تلاش و برنامه‌ریزی و دعوت از بخش خصوصی، گیلان را به جایگاه شایسته‌اش برسانیم. معاون اول رئیس‌جمهور با اشاره اهمیت راهبردی استان گیلان در مسیر اتصال ایران به منطقه اوراسیا گفت: مرزهای شمالی کشور به ویژه این استان برای ما اهمیت بسیار زیادی دارد؛ چرا که تجارت با منطقه اوراسیا عمدتاً از این مسیر انجام می‌شود. عارف با تأکید بر اهمیت کریدورهای عبوری از گیلان به‌عنوان شاهراه‌های اصلی ارتباط با اوراسیا افزود: این مسیرها برای آینده تجاری و ترانزیتی کشور تعیین‌کننده‌اند و باید در اولویت توسعه قرار گیرند. وی همچنین با انتقاد از تداوم چالش‌های زیست‌محیطی گیلان و مازندران گفت: مسئله فاضلاب و پسماند بعد از چند دهه همچنان حل‌نشده باقی مانده است و اکنون باید برای رفع آنها چاره‌اندیشی کرد.

معاون اول رئیس‌جمهور در ادامه با توجه به ویژگی‌های خاص استان گیلان گفت: ما معتقدیم که کشاورزی، گردشگری و صنعت باید پیشانی پیشرفت استان باشند، البته منظور از صنعت، صنایع بدون آلودگی خصوصاً در حوزه آی‌تی و صنایع پیشرفته و نوین است که با توجه به نخبگان استانی و ظرفیت بالایی که در این زمینه در این استان وجود دارد، دست یافتن به آن دشوار نیست. عارف با یادآوری فرصت‌های طلایی‌ای که برای رشد استان وجود داشته اما از آن‌ها غفلت شده است، اضافه کرد: متاسفانه آن‌گونه که انتظار می‌رود در زمینه گردشگری کار نکرده‌ایم، با آلوده کردن محیط زیست منظره زیبای طبیعت را از بین برده‌ایم، در بخش کشاورزی با آنکه استان از نظر برنج زمانزد دنیاست اما به‌دلیل آنکه در دهه‌های ابتدایی انقلاب جلوی تقسیم زمین‌ها گرفته نشد، حالا با این مسئله مواجه هستیم که با نیم هکتار یک خانواده باید مخارج خود را تأمین کند که کاری بسیار سخت و نشدنی است و همه اینها موانعی هستند که با آنها روبه‌رو هستیم. وی افزود: نتیجه بی‌توجهی به این استان، همین مشکلاتی است که در جنگل‌ها و منابع طبیعی شاهد آن هستیم، در حالی که ما در دولت چهاردهم باید به‌سمت آن نوع از گردشگری، کشاورزی و صنایع هایی‌تک برویم که آلوده‌کننده محیط زیست نیستند و این نوع از صنعت با توجه به حضور نخبگان و چهره‌های برجسته بین‌المللی در این استان، می‌تواند به یک مزیت مهم تبدیل شود البته باید در این زمینه‌ها برنامه‌ریزی کرد و ما هم به‌عنوان دولت در هر کجا که لازم باشد در خدمت شما هستیم. معاون اول رئیس‌جمهور ادامه داد: راهبرد دولت وفاق، گسترش مشارکت بخش خصوصی است و این اولویت ماست، اگرچه در دهه‌های ۶۰ و ۷۰ در زمینه حضور بخش خصوصی با مشکل روبه‌رو بودیم اما با ابلاغ سیاست‌های کلی اصل ۴۴ شرایط در زمینه بخش خصوصی بسیار تغییر کرده است و مقام معظم رهبری در سخنان خود به این موضوع تأکید کردند که بخش خصوصی باشد و جایی که بخش خصوصی نتوانست وارد شود، دولت به میدان بیاید. عارف گفت: با بخش خصوصی با سازوکارهای صحیح توافق کنید تا پای‌کار بیایند، ما نمی‌توانیم از اهداف برنامه هفتم کوتاه بیاییم، ما نمی‌توانیم سند چشم‌انداز ۲۰ساله را نادیده بگیریم، ما باید رشد هشت‌درصدی را محقق کنیم اما برای این کار به ۱۵۰ تا ۲۰۰ میلیارد دلار سرمایه‌گذاری نیاز است، که اگرچه منابع داخلی در این زمینه کارساز است اما نمی‌توانیم خودمان را به منابع داخلی محدود کنیم.

کارگران؛ قربانیان یک نظام ارزیابی ناعادلانه

این روزها حذف یارانه کارگران به عنوان دهک بالای درآمدی موضوعی است که باعث ناراحتی بسیاری از جامعه کارگری شده است. برخی تراکنش ها در حساب کارگران ملاک حذف یارانه آنها شده است که ربطی به ثروتمندی آنها ندارد.

به گزارش زمان به نقل ازتسنیم، درحالی‌که دولت از ابتدای اجرای طرح هدفمندی یارانه‌ها بر عدالت در توزیع منابع تأکید داشته، گزارش‌های میدانی، شواهد آماری و اعتراض‌های صنفی نشان می‌دهد بخشی از جامعه کارگری، به اشتباه در دهک‌های بالای درآمدی قرار گرفته و از دریافت یارانه نقدی حذف شده‌اند. این خطاها، ناشی از ضعف در شاخص‌های شناسایی درآمد واقعی خانوارهاست؛ موضوعی که حالا به دغدغه‌ای جدی برای میلیون‌ها خانواده کارگری تبدیل شده است. طبق اعلام رسمی وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی، دهک‌بندی درآمدی خانوارها با استناد به اطلاعاتی چون تراکنش‌های بانکی، نوع و تعداد خودرو، مالکیت املاک، سفرهای خارجی و سطح مصرف برق، گاز و تلفن صورت می‌گیرد. اما این شاخص‌ها به‌گفته‌ی کارشناسان اقتصادی و فعالان کارگری، نمی‌تواند به‌درستی وضعیت معیشتی اقشار کم‌درآمد را بازتاب دهد. به‌عنوان مثال، یک کارگر با حقوق حداقلی که خودرویی فرسوده در اختیار دارد یا به‌نام او خانه‌ای کوچک در شهرستان ثبت شده، ممکن است به‌دلیل همین دارایی‌ها در دهک نهم یا دهم قرار گیرد؛ درحالی‌که دخل و خرج روزانه‌اش گواهی بر وضعیت اقتصادی دشوار اوست. در بسیاری از موارد، تراکنش‌های بالا به‌عنوان یکی از دلایل اصلی حذف یارانه ذکر شده است؛ اما در واقعیت، این مبالغ مربوط به مبادلات مالی کاری، یا انتقال وجه در میان اعضای خانواده است. محمد، کارگر یک کارگاه نجاری در شهرری، می‌گوید: من حسابم را خواهرم هم استفاده می‌کرد برای گرفتن پول جهیزیه. بعد بهم گفتن چون تراکنش‌ت بالا بوده حذف شدی! حتی بسیاری از کارگران از اجرای طرح کالابرگ هم حذف شدند. به‌طور مثال یک کارگر منشی مطب بوده است، کارفرمای او برای فرار از مالیات انتقال کارت را با کارت کارگر انجام داده است و این موضوع به‌معنی این تلقی شده است که کارگر وضع مالی خوبی دارد و از دهک‌بندی دریافت یارانه حذف شده است و به همان نیست مشمول طرح کالابرگ نشده است، یعنی تراکنش بالای مالی که حتی ذره ای سود برای کارگران نداشته است به این معنی تلقی شده است که کارگران ثروت مند است. در حالی که واقعیت ماجرا چیز دیگری است. کارگر از ترس بیکاری در مقابل اقدام کارفرما سکوت کرده است و اکنون مشمول دریافت یارانه و طرح‌های حمایتی نمی‌شود؛ این موارد باید با بازرسی‌های کار اصلاح شود. بررسی‌ها نشان می‌دهد که بخشی از حذف‌ها به‌صورت سیستمی و بدون راستی‌آزمایی میدانی صورت گرفته است.

فعالان کارگری می گویند در حال حاضر، قشر زیادی از کارگران که دستمزد آن‌ها حتی بسیاری از کارگران مشمول این طرح نشدند، کمتر از یک میلیون تومان است و به همان دلیل طبقه‌بندی شده‌اند. این یعنی معیاری که دولت برای شناسایی افراد ثروتمند به کار برده، دقیق نیست. سمیه گلبور، رئیس کانون عالی انجمن‌های صنفی کارگران ایران با اشاره به خطای محاسباتی در دهک‌بندی درآمدی می گوید: با گذشت چندین ماه از اجرای گسترده حذف یارانه‌ها براساس دهک‌بندی درآمدی، انتقادها به شیوه محاسبه دهک‌ها و نحوه‌ی شناسایی خانوارهای نیازمند افزایش یافته است. در کانون این انتقادات، کارگران قرار دارند؛ قشری که با وجود دریافت دستمزدی پایین‌تر از خط فقر، در کمال تعجب در لیست «دهک‌های بالای درآمدی» قرار گرفته و یارانه آن‌ها قطع شده است. وی بیان کرد: بر پایه اطلاعات منتشر شده از سوی وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی، شاخص‌های اصلی مورد استفاده برای سنجش درآمد خانوارها شامل: میزان تراکنش بانکی، نوع و تعداد خودرو، مالکیت املاک، میزان مصرف انرژی، سفرهای خارجی و برخی اطلاعات مربوط به کارت‌های بانکی است. اما در عمل، این داده‌ها نه تنها تصویر دقیقی از وضعیت اقتصادی خانواده‌ها ارائه نمی‌دهند، بلکه در بسیاری موارد باعث طبقه‌بندی اشتباه افراد شده‌اند. گلبور افزود: مثلاً یک خانوار کارگری که خودرویی با ارزش کمتر از ۲۰۰ میلیون تومان دارد، یا خانه‌ای قدیمی در شهرستان به ارث برده، ممکن است در سیستم دهک‌بندی، به عنوان «ثروتمند» شناخته شود. این در حالی است که درآمد واقعی آن خانواده، حتی هزینه‌های اولیه زندگی را نیز پوشش نمی‌دهد. رئیس کانون عالی انجمن‌های صنفی کارگران با بیان اینکه کارگران؛ قربانیان یک نظام ارزیابی ناعادلانه شده‌اند گفت:برخی کارگران هستند که با حقوق حداقلی و چند قسط و اجاره خانه زندگی می‌کنند و همین یارانه ۴۰۰هزار تومانی کمک بزرگی برای آنها بود. حالا چون دو سال پیش یک ماشین دست دوم خریده‌است و حتی با آن ماشین به عنوان کمک هزینه زندگی کارر می کند در دهک ۹درآمدی قرار دارد. وی گفت: ده‌ها مورد مشابه از حذف یارانه کارگرانی گزارش شده که نه درآمد بالا دارند، نه دارایی قابل‌توجه؛ تنها به‌دلیل اطلاعات ناقص یا نادرست سامانه‌ها، در دهک اشتباهی قرار گرفته‌اند. این مسأله در مناطق صنعتی و شهرهای کوچک بیشتر به چشم می‌خورد، جایی که معیشت مردم کاملاً به یارانه وابسته است.وی با بیان اینکه درخواست برای بازنگری فوری در مدل دهک‌بندی داریم افزود: کارگران ستون فقرات تولید کشور هستند.

حذف یارانه آن‌ها، ضربه مستقیمی به انگیزه و توان معیشتی این قشر وارد می‌کند. باید مدلی طراحی شود که خود اظهاری، اعتبارسنجی میدانی و واقع‌نگری اقتصادی را در کنار هم ببیند. گلبور اظهار داشت: اگر شاخص‌های نادرست جایگزین بررسی‌های عمیق و واقع‌بینانه شوند، نه‌تنها اهداف عدالت‌محور سیاست گذار تحقق نمی‌یابد، بلکه فشار اجتماعی و نارضایتی عمومی نیز افزایش خواهد یافت.دولت می‌بایست با همکاری کارشناسان مستقل، نهادهای صنفی، و مراکز آمار دقیق، مدلی نوین و کارآمد برای سنجش توان مالی خانوارها طراحی کند؛ مدلی که در آن، کارگران زحمت‌کش کشور، قربانی خطای محاسباتی نشوند.

دولت سامانه‌ای برای ثبت اعتراض ایجاد کرده است، اما روند آن پیچیده، زمان‌بر و برای بسیاری از کارگران و روستاییان دشوار است. در برخی موارد، پاسخ به اعتراض‌ها ماه‌ها به طول انجامیده و حتی با وجود ارائه مستندات، نتیجه‌ای حاصل نشده است. در نبود حمایت حقوقی، خانواده‌هایی که از این یارانه به‌عنوان بخشی از درآمد ماهانه خود استفاده می‌کردند، اکنون با خلأ اقتصادی مواجه‌اند.

برخی تحلیل‌گران اقتصادی معتقدند که ملاک‌های مورد استفاده دولت، بیشتر براساس اطلاعات نادقیق بوده و باید با روش‌های میدانی، همکاری با نهادهای حمایتی، و در نظر گرفتن هزینه‌های واقعی خانوارها اصلاح شود.

برخی استادید دانشگاهی مانند دکتر نسرین کریمی، استاد اقتصاد دانشگاه علامه، در این‌باره می‌گویند: پایش دقیق معیشت خانوار، نیازمند داده‌های چندبُعدی و نه صرفاً مالی است. در غیر این‌صورت، عدالت اجتماعی زیر سوال می‌رود. با توجه به تورم مزمن، فشارهای معیشتی و نارضایتی فزاینده در میان جامعه کارگری، ادامه‌ی اجرای طرح هدفمندی یارانه‌ها بدون اصلاح معیارهای دهک‌بندی، می‌تواند تبعات اجتماعی گسترده‌ای داشته باشد. بازنگری در شاخص‌ها، ارائه امکان ثبت اعتراض ساده‌تر و شفاف‌سازی فرآیند ارزیابی، از جمله اقداماتی است که می‌تواند اعتماد عمومی را تا حدودی بازیابد.

سرمقاله

نسل ۶ صنعت

علی حیدری

به‌هرتقدیر ایران هنوز در سطح نسل سوم صنعت است و قرار بود طی سالهای اخیر از نسل سوم به نسل چهارم ارتقاء یابد. این درحالی است که دنیا نسل پنجم صنعت را پشت سر گذاشته و دارد به سمت نسل ششم صنعت حرکت می کند.

از سرآغاز صنعتی شدن بشر تا کنون تقسیم بندی های مختلفی برای نسل ها ، اعصار و انقلابات صنعت مطرح شده است و مدتها است که برای هر کدام از نسل های صنعت ، استراتژی هایی در کشور ها و یا اتحادیه های منطقه ای نظیر اتحادیه اروپا نگارش می شود . روایت ها و روش های مختلفی برای این تقسیم بندی های تاریخی وجود دارد که بسته به نوع رشته تحصیلی و تحقیقی افراد و نویسندگان کتابها و نظریه پردازان متفاوت هستند مثلا عده سه انقلاب بزرگ را مطرح می کنند و تغییر شیوه زندگی انسان از شکارگری ، مهار حیوانات وحشی و دامداری و کوچنده بودن به کشاورزی و یکجا نشینی و سکونت در کنار منابع آب را به عنوان انقلاب کشاورزی می نامند و سپس ظهور ماشین آلات و اختراع ماشین بخار را انقلاب صنعتی و بعدها با ظهور رایانه و ارتباطات وفناوری های مرتبط با آن انقلاب الکترونیک مطرح می کنند و در این میان برخی بحث ارتباطات را انقلابی مجزا قلمداد می کنند .

در رویکرد دیگری که مطلع انقلابات صنعتی را قرن هجدهم و اختراع ماشین بخارو تغییرات شگرف کیفیت مکانیزاسیون تولید در حوزه های نساجی ، زغال سنگ و ذوب آهن تحت عنوان " انقلاب صنعتی اول"می دانند ، "انقلاب دوم" را مهار الکتریسیته و انبوه سازی صنعتی ، " انقلاب سوم " را رایانه ، اتوماسیون اولیه و دیجیتال سازی و ظهور ماشین های تولید رباتیک ، "انقلاب چهارم " را اینترنت ، وب ، سیستم های سایبرنتیک و اینترنت اشیاء ، داده های بزرگ " انقلاب پنجم " را همکاری انسان و ماشین ،هوشمند سازی با رویکرد انسان محوری ، هوش مصنوعی ، پایدارسازی و ارتقاء تاب آوری در عین انعطاف و سازگارسازی میدانستند و هم اکنون بحث " انقلاب ششم " یا " نسل ششم صنعت " را مبتنی بر همگرایی و تلفیق انسان و ماشین ، تلفیق و همگرایی پلتفرمی و چند ساحتی ، هماهنگ سازی فناوری با طبیعت و جامعه و رسوخ فناوری در تحولات اقتصادی ، اجتماعی ، فرهنگی و سیاسی و امنیتی ، تلفیق توسعه اقتصادی با مسئولیت اجتماعی و حفاظت از محیط زیست ، اخلاق دیجیتال ، پایداری ، متاورس و رایانه های کوانتومی مطرح می سازند .

به‌هرتقدیر ایران هنوز در سطح نسل سوم صنعت است و قرار بود طی سالهای اخیر از نسل سوم به نسل چهارم ارتقاء یابد. این درحالی است که دنیا نسل پنجم صنعت را پشت سر گذاشته و دارد به سمت نسل ششم صنعت حرکت می کند و به نظر می رسد اگر ایران بخواهد از فاقله عقب نماند باید با یک پارادایم شیفت به سرعت به سمت تحقق نسلهای ۵ و ۶ صنعت حرکت کند بویژه آنکه در نسل ۶ رویکردهای معطوف به عدالت اجتماعی ، توجه به انسان و محوریت او ، اخلاق دیجیتال ، توجه به مسئولیتهای اجتماعی ، توجه به رفاه شغلی ، توجه به تعادل بین کار و زندگی و نیز تضمین درآمد پایه همگانی مطرح است و این مفاهیم با مضامین ایرانی اسلامی و بویژه از منظر مقارنت و ملازمت پیشرفت و عدالت ، قرابت زیادی دارد .

نکته حائز اهمیت اینکه در صنعت ۵ و ۶ بخاطر چالشهای وقوع یافته و محتمل نظیر بیکاری فناورانه ، تغییرات مهارتی مورد نیاز ، به موضوع بازنگری نظامات تامین اجتماعی و بیمه های اجتماعی توجه ویژه ای شده است به عبارت دیگر در اقتصادهای نوپدید و فناوریها و کسب و کارهای نوظهور از یک طرف نیاز به نیروی انسانی انبوه با مهارت پائین کاهش می یابد و باید نسبت به اعطای بیمه بیکاری به این قبیل افراد اقدام نمود و همزمان برای مهارت افزایی و توانمند سازی آنان برای حضور درعرصه های جدید اشتغال و کسب و کار تلاش کرد و از طرف دیگر نسل ۶ صنعت نیازمند بکارگیری نیروهای خبره و نخبه با مهارتهای بالا است و باید نسبت به ایجاد یک نظام چند سطحی بیمه های اجتماعی (سطوح پایه ف مازاد و مکمل) اقدام نمود و رفاه شغلی این افراد را ارتقاء داد .

فلذا برای زمینه سازی حرکت به سمت نسل های ۵.۴ و ۶ صنعت و جهت پرهیز از بروز ناهنجاری های اجتماعی ، گسست های فاحش اقتصادی ، اجتماعی و سیاسی که میتواند به گسست های امنیتی منجر شود راهی جز پیاده سازی سیاستهای کلی تامین اجتماعی و شکل دهی نظام فراگیر و چندلایه تامین اجتماعی وجود ندارد چرا که برای حضور فعال ، جدی و موثر در مرزهای دانش و فناوری ، هم باید به سیاستهای صیانتی ، ترمیمی و جبرانی لازم با تضمین و تامین درآمد پایه عمومی (حداقل معیشت با حد کفاف و با حداقل کیفیت زندگی) پرداخت و هم به تعریف نظامات شغلی مبتنی برمهارت (به جای اتکای صرف به مدرک و رشته تحصیلی یا سنوات کار) و هم به نظام رفاه شغلی ارتقاء یافته دست یازید و بدینترتیب می بایست هم رفاه عمومی عادلانه را مد نظر داشت و هم رفاه شغلی منعطف و مبتنی بر مشارکت ذینفع و کارفرما را برای نیروهای انسانی نخبه فراهم ساخت .

از منظری دیگر ، راهورد اقتصادها و کسب وکارهای نوپدید و فناوری های نوظهور ایجاد سیالیت در محیط کار و نیروی کار است و در چنین شرایطی ابزارها و روشهای سنتی مربوط به تنظیم روابط کار و نیز وصول حق بیمه کارگر و کارفرما طبق تعاریف سنتی پاسخگو نخواهد بود و همانطور که ظهور و بروز نسل های ۵.۴ و ۶ منجر به منعطف سازی و سیالیت ساختار و تشکیلات ، چگونگی کارسپاری (نظیر تقسیم کار ، روابط مبتنی بر مالکیت و مدیریت ، نحوه مقاطعه کاری و پیمان کاری) ، نظام جبران خدمت ، محل کار و فعالیت (نظیر دورکاری ، آزادکاری ، کارپذیری ، تولید بدون کارخانه) گردیده است باید ضمن تضمین حداقل ها از سوی دولت و مبتنی بر انفال و مالیات برای آحاد جامعه ، متناسبا با شکل دهی نظام چند سطحی بیمه های اجتماعی برای نیروی کار متخصص، نظامات تامین اجتماعی را با اقتضائات جدید مطابقت داد.

Alborz.payam@gmail.com

صلاحیت‌سنجی مدیران بازار سرمایه زیر تیغ نظارتی سازمان بورس

مدیر امور حقوقی و انتظامی سازمان بورس گفت: نظارت قانونی بر صلاحیت مدیران ناشران و نهادهای مالی با قاطعیت پیگیری می‌شود.

به گزارش زمان به نقل ازسازمان بورس و اوراق بهادار، محمد جوانمردی، مدیر امور حقوقی و انتظامی سازمان بورس، بر اهمیت نظارت مستمر بر صلاحیت حرفه‌ای مدیران نهادهای مالی و ناشران اوراق بهادار تأکید کرد. جوانمردی با اشاره به اختیارات قانونی سازمان بورس گفت: شفافیت، سلامت و اعتماد عمومی ارکان اصلی بازار سرمایه هستند. مدیران شرکت‌ها تأثیر مستقیمی بر منافع بیش از ۶۰ میلیون سهام‌دار دارند. به همین دلیل، برخورد قانونی با افراد فاقد صلاحیت امری ضروری است. او افزود: اگر مدیری بدون تخصص یا با سابقه تخلف در رأس شرکت قرار گیرد، نه تنها شرکت بلکه کل بازار سرمایه متضرر می‌شود.

مدیر امور حقوقی سازمان بورس با تشریح فرآیندهای نظارتی، ۳ گام این فرآیند را به صورت زیر برشمرد:

۱. بررسی پیش‌گیرانه صلاحیت‌ها: پیش از انتصاب مدیران، صلاحیت حرفه‌ای، سوابق کیفری و تخلفات قبلی آنان بررسی می‌شود.

۲. پایش مستمر: معاملات و عملکرد مدیران از طریق سامانه‌های هوشمند، گزارش‌های داخلی و شکایت‌های سرمایه‌گذاران رصد می‌شود.

۳. برخورد قانونی با متخلفان: در صورت مشاهده تخلف، موضوع در کمیته‌ها بررسی و رأی مقتضی صادر می‌شود. آرا در سامانه نظارتی منتشر می‌شود و در صورت لزوم، سلب صلاحیت صورت می‌گیرد. براساس ماده ۱۳ قانون توسعه ابزارهای مالی (۱۳۸۸) و بند ث ماده ۳۶ قانون احکام دائمی توسعه کشور، سازمان بورس اختیار دارد نسبت به احراز، تأیید و سلب صلاحیت مدیران اقدام کند.

جوانمردی تأکید کرد: این اقدامات براساس مستندات قانونی و فرآیندهای کارشناسی انجام می‌شود و مدیران حق اعتراض دارند. دیوان عدالت اداری نیز در آرای متعدد خود، صلاحیت قانونی سازمان بورس برای نظارت بر مدیران را تأیید کرده است.

این نهاد، مقررات مصوب شورای عالی بورس را قانونی دانسته و شکایت‌های مربوط به رد صلاحیت‌ها را مردود اعلام کرده است. نظارت بر صلاحیت مدیران، یکی از پایه‌های اصلی سلامت بازار سرمایه است. با اجرای این فرآیندها، نه‌تنها ورود افراد فاقد صلاحیت جلوگیری می‌شود، بلکه اعتماد عمومی نیز حفظ خواهد شد.